

Szűz Mária vagy Szent Antal szobor előtt terdenállva sokat imádkoznak.

Most van keletje az evangéliumnak. Igen, mert most sokat sírnak, s így mennyi könyvet lehet törölni evangéliumi szóval. Rengeteg a saigó seb, mennyit lehet tehát kiosztani az irtalmas samaritanus olajából; mennyi az aggodalom, a gond, a szeregés-remegés, mennyi biztató, megnyugtató ígét lehet elhínteni az evangéliumból? Mennyi a kiaszott lélek, amely kívánczik az élővizek kútforrásához, mennyi-mennyi harmatot lehet elhínteni a kiszáradt lelkekre. No meg mennyien vannak, akik most menekülnének az evangélium ölelése karjaiba, de nem tudják merre menjenek. Mennyinek lehetünk vezérei, mennyinek tarthatjuk a mécseseket, amelyekbe olajról gondoskodtunk idejében. Mily sokan vannak, akiket a háború megoldhatatlan problémák elé állít? Ezeknek lehet segíteni. Hány talál rá a háború alatt csak olyan, amilyen Istenhítre, ennek fel lehet ajánlani a további vezetést, el egészen az Istenig, hogy az Istenbe kapaszkodhassék.

No meg mennyi ága-boga van a karitás munkájának, mennyi alkalom kínálkozik, hogy az evangéliumos karitást sürgessük minden vonalon, be nem érve a a humanizmus s más rokon izmusokkal.

A háborús idő alatt vetődött fel a kath. intelligencia nevelésének problémája, amely hozzászólásokon kívül más tévénységet is vár és érdemel.

Ott van a kath. sajtó, ez az anyni könyvetlőt, panasz hallott, alamizsnán kirtartott szegény koldusa a hon katholicizmusának.

Ott volna a Mária Kongregáció — ne tessék mosolyogni, mert amint Bangha

egyeznék bele" vagy talán háboruba szállanánk ellene?

Pályi sokszor visszatérő argumentuma az, hogy Németország a s a j á t é r d e k é b e n sem gyöngítene, hanem erősítet bennünket. De mondja azt Pályi annak, aki soha világtörténelmet nem tanult. Nem említem az ókor idevágó analógiát (melyek kivétel nélkül Pályi ellen szólanak), elég arra hivatkoznom, hogy Oroszország sohasem fogja a finneket erősíteni azért, hogy mint boldog, erős kis országgal védje magát észak felé; Németország, bár tudta mindig, hogy a lengyel gyűlöli az orosz, mégsem arra törekedett, hogy a lengyeltség erősödjék s így legyen szövetségese; Ausztria nagyon is jól tudta és tudta, hogy az ő életereje rajta kívül, Magyarországon liktet, mi vagyunk a minde-nes (ezt a háború alatt ámulattal látja minden osztrák), mégis mindig arra törekedett, hogy Magyarország ne erősödjék, hanem gyenge maradjon.

A nemzetek pszichológiája és a törté-

írja: a háború dacára és épen a háború miatt **kell ma kétszeresen lelkes kongregánista életet élnünk, kell szervezkednünk.**

Szükséges-e egy speciális evangéliumi munka, amelyet az apostolok ideje óta nem végeztek az evangélium napszámósa? Nem kellene-e beérnünk azzal, amit látunk, amint tapasztalunk a vallási megújódást illetőleg? Nem helyén való gondolat, hogy nem nevelhetünk úgysem szenteket, kiknek lelkében kikristályosodott az evangélium, a katabombák evangéliumi szellemét úgy sem ültethetjük át a modern lelkekre? Bangha szavaival felelek: Bennünket, akiket nemcsak a háború tanított meg imádkozni, a vallási nekikomolyodás azon hatalmas feladat elé állít, hogy miként fogjuk azt állandósítani a béke visszatértével Istent valószínűleg ismét feledő világban, miként mársadalom lelkében? Ime a hatalmas feladat, amelyre minket is szólít a háború. Ime a hatalmas feladat, amely komoly életrevaló programot kínál s követel. Igen, amennyiben ha a nekikomolyodást nem hagyhatjuk figyelmen kívül, akkor ki is kell használnunk a kedvező alkalmat, ez pedig nem más mint a háború kihasználása az evangélium számára. Ha most nem sikerül a nekikomolyodást állandósítani, az Istenhez fordulást mélyíteni, akkor mikor lehet? Ha most nem szükséges a szétzúllók hitéletét újjá szervezni, ha most nem szükséges a modern vallásosság helyett a keresztény vallást predikálni, akkor mikor lesz szükség?

Mostan sok lélek éhes az evangéliumra, sóvárog Isten után. De mert hirtelen jött a katasztrófa, mert hirtelen támadt a lelkek aggódo remegése, mintegy máról-hónap-

nelem egyaránt arra tanít, hogy nagy nemzet kis országot soha ideálizmussal nem kezel, akár milyen jellemes volt különben. Ne akarja Pályi Ede egy üres frázissal ehitetni az intelligens magyarsággal, hogy a német velünk kivételt tenne. Nem akarjuk a derék német jellemet sérteni, de tény, hogy Pályi eszméje egyszerűen kolóniává súlyoszténé az országot, attól fogva a német azt tehetne velünk, amit akar.

Szinte nevetséges, hogy a vámtérsíteli egység eszméje mellett Pályi még a nemzet „függetlenségéről” világoztja fel a külföldet. A logikátlansága itt éri el tetőpontját. A triológ szerint ugyanis a Német ily fejtegeti az Osztrák előtt a köntendő unió előnyeit: Ausztriát folytonosan az a veszély fenyegeti, hogy Magyarország gazdaságilag függetleníti magát tőle (sich wirtschaftlich trennen); de ha Magyarország egyszer elhatározta magát, hogy a felé integető előnyök alapos megfontolása után velünk vámunióba lépjen, akkor az a veszedelem eltűnik, mert a vámunió kere-

ra vették észre, hogy mi hiányzik, — hogy mi kell nekik: az Isten.

Mint hogy hirtelen fedezték fel lelküknek szükségletét, hitbéli tudásuk meglévő készletét hirtelen nem gyarapíthatták, ennélfogva vallásosságukat nem helyezték szilárd, helyes alapokra, hanem amúgy a maguk módja szerint kiáltottak Istenhez, verték a mellüket, elkapkodták az imakönyveket, olvasókat, érmekeket. Ellátogattak a templomokba, szabad folyást engednek könnyeiknek, a képeket végig csókolják, végigjárják a szobros oltárokat s mégis, mindezek dacára messze vannak a keresztény vallásosságtól. Azért beszélhetünk még csak vallási nekikomolyodásról s nem igaz vallásosságról, s épen ezért szükséges a kihasználás, hogy a nekikomolyodott lelkek az igaz vallásosságra segítsük, hogy azok tényleg eljussanak Istenhez, hogy tényleg az Istenbe kapcsolódjanak. Ez lenne a kérdéses kihasználás, amelyben a vallási gyakorlatokból kiválogatnók az igaz elemeket, azt megbecsüljük, kiemeljük az oda nem illő körzetből, a hiányzókkal kiegészítjük, hogy az a nekikomolyodás ne maradjon meg a modern vallásosság keretein belül, hanem sarjadjon ki belőle keresztény vallás — a lelkek kapcsolata Istennel. Ez egyszerű kihasználás lenne. Ez hatalmas munka, ez krisztusi munka s hogy ez szükséges, azt nem kell bizonyítani.

Éz az a krisztusi munka, amely a nekikomolyodott lelkeket megdolgozza, de úgy, hogy azok tényleg eljussanak az igaz keresztény vallásosságig, hogy tisztában legyenek annak lényegével, alkotórészeivel. Én azt a kihasználást vallom, sürgetem, amely ennyire vezet, neveli a nekikomolyodott lelkeket. Nem állok

teín belül Ausztriával szemben önálló magyar vámsorompót felállítani a lehetetlen-ségek világába tartoznék (innerhalb der Zollunion ungarische Zollschranken gegen Oesterreich zu errichten, wäre ein Ding der Unmöglichkeit.)

Lehetetlen megértenem, hogy írhatta le magyar ember ezt a szerencsétlen mondatot. Eszerint tehát mégis csak arra való volna a „Zollunion”, hogy Magyarország soha se állhasson a maga lábára. Ébből a mondatból szemérmetlenül kilóg a lólab. Szomorú dolog, hogy ilyen politikára magyar ember kapható.

A füzet oly beállítása, mintha a német húzodoznék Pályi eszméjétől, szemfényvesztés. Nem akarjuk Pályit azzal vádolni, hogy e füzet megírására német inspiráció ösztönözte, de bizonyos, hogy az eszme értelmi szerzője nem magyar ember volt. Ahoz ugyancsak kevés tudomány kell, hogy Ausztriával való eddigi gazdasági viszonyunk átgondolása alapján arra a meggyőződésre jussunk, hogy Magyar-

A plebániáknak és lelkeszi hivataloknak szükséges összes

Egyházi nyomtatványok

Cimnyomással ellátott hivatalos levélborítékok
(100 darab 1 kor. 20 fillértől.)

Devozionális cikkek (rózsafüzérek, feszületek szentképek stb.) !!! Jutányos árban !!!

A Szent István Társulat összes kiadványait állandóan raktáron tartjuk és ugyanazon árban árusítjuk mint a kiadó cég. Irodai szükségleteire mindennemű papírok és írószerek kaphatók: a Püsp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

meg a modern vallásosságnál, akár milyen nekikomolyodásnál, hanem a keresztény vallásosságot akarom, amelyről a „Magyar Kulturában” azt olvasom: „Vallást gyakorolni annyi, mint fölmerni viszonyomat egy magasabbrendű lényhez, ezen viszony szerint élni és a viszonyban keresni boldogságomat. E szerint az igaz vallásosság hármat foglal magában: szilárd meggyőződés, szilárd akarat és bensőséges érzelem.”

A plebános és káplánja.

(Fejezetek: **H. Dubois, A gyakorlati lelképásztor** híres munkájának német fordításából Mainz, 1860.)

I.

Hogyan viselkedjék a plebános a káplánjával szemben?

(3. folytatás.)

Még helytelenebb volna, ha a plebános nemcsak hogy nem teszi meg káplánjával a szokásos látogatásokat, nemcsak nem ismerteti meg őket a hívőkkel, hanem egyenest érde szemmel nézné, ha azok alkalomadtán, tisztem azt séta közben vagy beteglátogatással kapcsolatban, betérnek pár percére egyik vagy másik hívőnek házába, hogy a hitközséggel lassanként megismerkedjenek.

Ha emellett a plebános még korlátozott és bogaras ember, képes még azt is beképzelti magának, hogy a káplánja még a lábát sem teheti be valamelyik hívő házába anélkül, hogy ne hintené el ott az egyenletlenség és összeesküvés magvát. Mi helyt aztán tudomására jut e fajta látogatás, megháborodottan, nyugtalanul, elgondolkozva jár-kele, káplánjával feltűnő hidegen bánik, úgy hogy ez végül is elbátoraltankodik, szomorú és egykedvű lesz, s elhalni kénytelen engedni buzgóságának lángját, amelytől pedig bőséges gyümölcsöt és sok örömet várt.

Ki tudná felsorolni mind azt a káros következményt, amelyet az ilyen eljárás maga után von? Ki nézheti fájó sohaj nélkül, hogy mennyi jó eszekekedet marad el az ő hibájából, amelyet káplánja oly tiszta és jó szándékkal tervezett megvalósítani? De viszont ki írhatja le azt a szigorú fele-

lősséget amelyet az ilyen plebános hordoz azokért a megtérésekért, amelyeket ő meghíúsított de káplánja megvalósított volna, ha működésében nem akadályozza, az üdvösség ama sok gyümölcséért, amelyet neki növelnie kellett volna, ő azonban már csirájában elfojtott?

Egyébként a fennebb mondottak csak abban az esetben állanak, ha a káplán igazi papi lélek, akit a legtisztább bűzgalom lelkesít, s akitől távol áll ezeket a látogatásokat, amelyeknek a lelkiélet szolgálataiban kell állniok, titkos machinációkra és kevésbé illő udvarlásokra, amelyeket nem tudunk elég keményen elítélni, — használni fel.

Előre bocsátva ezeket a megszorításokat s feltételezve, hogy a káplán csakugyan derék papilélek, viszont nem tudunk eléggé sajnálkozni a plebános vaksága fölött, aki helyt ad annak az előítéletnek, hogy a látogatások kapcsán pártoskodás keletkezhetik és nem látja be, hogy ezen eljárásával éppen ő idézi elő azt, amitől oly túlhajtottan félt, — a szakadást.

És valóban, melyek azok az összetevők, amelyekből viszálykodás keletkezhetik? Főképpen kettő van: a káplán elégedetlensége és a hívők elégedetlensége, amelyek ezek aztán megosztanak egymással. Már pedig a plebánosnak fennvázolt eljárása éppen ezzel a kettős következménnyel jár, először, ami világos, elégedetlenséget kelt a káplánban és ennek következtében is. És ez mindig bekövetkezik. Ha még úgy is elzárja és izolálja a plebános káplánját, ennek mégis mindig lesznek pártfelei a hívők körében; mindig lesz több vagy kevesebb gyónógyermeke, akik természetesen a plebánossal szemben az ő pártjára állanak; ezenfelül a hitközségben mindig találatnak személyek, akik elfogultak a plebános irányában (és ugyan, melyik plebánosnál nem áll ez eset?), akik aztán örömmel sorakoznak a káplán zászlaja alá, hogy saját ellenséges álláspontjukat igazolják és jogosultnak tüntessék fel. És ime már együtt vannak a pártoskodást okozható elemek. Ha mégsem törnek ki, ha a szakadás mégsem következik be, az kizárólag a káplán érdeme, aki ezeket az egyenletlenségekre vezethető

És Pályi ezt a három levelet, amellyel alaposan felsült, hihetetlen naivitással leközlő mint dokumentumokat. Sőt még Kossúth Lajos egyik beszédéből is idéz, mely szerint Német- és Magyarország közösen arra vannak hivatva, hogy a nyugatot uralják: s ebből az idézetből is kikövetkezteti, hogy mi szívesen látjuk, ha a Német rajtunk keresztül keleten hódít iparával stb. A németet azzal biztatja, hogy jertek, „das Tor des Orients (keleti kapú) sind wir”. Erre mi csak annyit mondhatunk, hogy ha Magyarország elfogadná Pályi eszméjét, a mondás így alakulna: „der Tor des Orients sind wir” kelet bolondjai vagyunk.

Pályi ez értéktelen és logikátlan írással megsértette a magyar nemzetet, mert gyarmattá degradálja, megsértette azonban a német nemzetet is, mert felteszi, hogy az ilyen csúnya (bár kivülről mázos) tervvel fizet a magyar barátságért.

Dr. Szalay Mátyás.

alkalmakat jámborságával és lelkelvé ártalmatlanná teszi; ami pedig a plebánost illeti, világos, hogy ez mindent megtett, hogy a félt szakadást előidézzé.

H I R E K.

— **Ujév napján** délután 5 órakor ünnepélyesen üjtotta meg főpásztorunk az öreg székesegyházban a nemzet felajánló fogadalmát Jézus Szent Szívének. A szentbeszédet Balázs Ferenc kanonok-plebános tartotta.

— **Személyi hírek.** Dr. Fejér Gerő reierens ujév napján városunkban időzött. A Státus ujévi hódolatát mutatta be a főpásztornak.

Embery Árpád főgimn. tanár karácsony harmadnapján ünnepelte házasságának 25 éves jubileumát. A népszearú tanárt és költőt nagyszámú tisztelői között mi is szívól üdvözöljük.

— **Kitüntetett tábóri lelkész.** A király Korbuly Zoltán tartalékos tábóri lelkésznek az ellenség előtt teljesített kitünő és önfeláldozó szolgálatai elismeréséül a 2. oszt. lelkézi érdemkeresztet a fehérvörös szalagon adományozta.

— **Karácsonyi és ujévi ünnepélyek hadi jótékony célokra.** Csíkszenttamás lakói is igyekeznek hazafias kötelességükből kivenni részüket. A III. hadikölcsönre majdnem egy negyed milliót jegeztek. A karácsonyi és ujévi ünnepélyek a rokkant katonák javára hazafias előadást tartottak. 236 kor. 88 fillér gyűlt be, mit a vármegyei főispán ürhoz be is küldöttek. E hazafias tevékenységben nagy része van a főgondnoknak és plebánosnak is, nemkülönben a jóindulatú székely népnek.

Gyergyóalfaluban a tantesütlet „A Karácsony est” és „Az elesett katonának árva” című kis szindarabokat adatta elő a hadiárva javára. A szépen betanított és ügyesen előadott darabok 242 kor. 51 fillért jövedelmeztek a jótékony célra. Felülfizettek: Dr. Péter N. orvos 4 K., Csendörör 3 K., Miklós István 2 K., Jakabfi R. 150 K., Várterész Mihályné, Várterész Mari, Ambrus M., Ganasz M., Lukács M., dr. Barabás J., Réthi Balázs, Kappel Emlánuelné, Bójtke Ferenc 1—1 koronát.

Tusnádon Anda Géza plebános rendezett szép sikerült előadást a hadiárva javára. Énekek, szavatok, kis szindarab előadása szerzett örömet és vidám hangulatot a nagyszámú közönségnek; viszont a közönség 136 korona összeget juttatott a hadiárvaéknak.

Vajdahunyadon a kath. elemi iskola és gimnáziumi tanfolyam növendékei rendeztek igen sikerült ifjúsági estélyt. A „Vasgári otthon” színház termében dec. 26-án díszes közönség nézte végig az ügyes előadást. Január elsején a Magyarok Nagyszonyja című színmű került előadásra. Mindkét előadás jövedelmét a szegény gyermekek javára fordítják.

A z e t e l a k a i o m. kath. elemi iskola növendékei a fronton levő katonák részére szinelőadással egybekapcsolt jótékony-céli karácsonyi ünnepélyt rendeztek karácsony első és második napján. Színr került: Petróczy J. kántortanító: „Jézus születése” című háromfelvonásos gyermekszínmű (1. A betlehemi puszta, 2. A

országnak, ha gazdaságilag, iparilag és kereskedelmileg ujja akar születni, nem szabad a német ipart s kereskedelmet is magára ereszteni (az formális öngyilkosság volna), hanem (s ez az ideális) önállóvá kell tenni ezen ügyekben még az osztráktól is. Pályi szofizmáinak semmiértékük nincs.

Jóíztt mosolygunk azon a három levélén is, amelyet Pályi Csernochtól, Prohászkatól és Baltazártól közöl annak bizonyítására, hogy az egész Ország akarja a némettel való illetén egyesülést. Pályi ugyanis, megkérdezte az ő véleményüket s nevekre lévén szüksége — közli levelüket. Csernoch biboros hangoztatja ugyan a némettel való további együttműködést, de levelében szó sincs ilyen unióról; Baltazár kimondja, hogy az ember „egyszerűen reszket” a felelősség érzésétől, ha erre gondol; Prohászka levele mintaszerűen fenséges: ő arról beszél, hogy közösen küzdjék a kereszténységért. Szó sincs valami unióról!

barlangban, 3. Az itthonvalók karácsonya). Pótlólag „mint aktuális háborus újdonság, előadott: „Karácsonyest Szibériában., c. egyfelvonásos színdarab. A jól felszerelt színpadon remekül játszottak a gyermekek s játékkal hol nemes érzelmekre, hol pedig vidám nevetésre hangolták a kis termet mindkét este zsufolásig megtöltő közönséget. A színdarabon kívül ügyes szavatelok és énekek is voltak, melyeket szintén nagy sikerrel adtak elő a jól betanított iskolás gyermekek. A kedves karácsonyi ünnepélynek anyagi sikere is meglepő volt. A két estén összesen befolyt jövedelem ugyan 187 kor. 14 fillért tesz ki, mely összeget a csekély költségek levonásával hamarosan rendelkezési helyére fogunk juttatni. A két estén felülfizettek: Biró Mihály 3 K., Márton Mózes 3 K., Goldstein Dániel 5 K. 20 l., Hartmann Rudolf 1 K., Szabó Nándor, Márton János, Heák László, Ilyés Ferenc, Mihály József, Csillip György, Sebestyén András, Lukács Antal, Szalló Imre 1—1 koronát; Sándor M. Ignác 60 fill., Petres Ilonka 80 fill., N. N. 40 fill., Sebestyén István 20 fillért. A küzdő katonák nevében köszönet a pártfogásért és nemes áldozatkészéért.

— **Közönségtalálások.** A helybeli Vereskeresztgyelet elnöksége hálás köszönetét fejezi ki a zárda polgárista növendékeinek és a kongregáció tagjainak, kik az egyesület 10 kg. pamutját dolgozták fel a katonák részére érmelegítőnek, lábszárvédőnek és térmelegítőnek. Egyben hálás köszönet a kedves nővéreknek a szíves vezetésért.

Better Miksa úr 10 koronát ajándékozott a helybeli sebesültek részére. Köszönettel nyugtázza a cs. és kir. tartalékkórház.

Ajánlkozás. 40—45 éves róm. kath. vallású egyén, ki a kántorságban jártassággal bír, ajánlkozik kántornak vagy segéd-kántornak. Szíves megkeresések e lap kiadónhivatalába kéretnek.

— **A gyulafehérvári irgalmas nővérek** által gondozott szegények karácsonyi ajándékaihoz hozzájárultak: Gróf Majláth Gusztáv püspök úr 100 koronával; a helybeli „leánykongregáció”, a dec. 8-án tartott díszgyűlésen befolyt 60 koronával; Jäger Adolfné 10 koronával; Pethő Piroska 6 koronával; lovag Fuchs Nándor 10 gyermek részére küldött meleg ruhát, keztyűt, kendőt; Judovits Jenő meleg alsóruhákat, keztyűt és kalapokat. Jókárban levő használt ruhákat és egyéb apróságot adtak: Löw Emilné, Jancsó Manyi és Bözsi Topánfalva, Einhorn Mili, Fehér Gizi, Kovács Margit, Cirlea Ilonka, Gréb Lenke, Király Ilonka, Kovács Mariska, Herre Augustza, Waldmann Erzsébet, Baka Jolán, Klein Ilona, Rád Emma, Tankó Matild, Vajda Elvira, Volez Jolán, Ábrahám Teréz, Muntean Natália, Fenyvesi Mici, Papp Olimpia és Viorika, Áron Piroska, König Irma és Margit, Salamon Irén, Tisza Erzsébet, Friedrich Erzsébet, Molnár Erzsébet, Fischer Szidi, Kendja Gabriella, Szigethy Judit, Teculescu Dragavéra, Simon Jozefin, Grósz Erna, Fehér Jolán, Baltean Juliska, Veres Aranka, Körner Jozefin, Plésia Oktávia, Schäser Emilia, Kovács Anna, László Anna, Schwartz Erzsébet, Neumann Bertha, Borzsoy Mici, Buh Eszti, Fizesán Emilia, Kuteán Veturia, Medgyessy Erzsébet, Tedorescu Aglája, Benczel Erzsébet, Csutak

Emilia, Szalánty Erzsébet, Izsák Regina, Erdődi Anna, Gréb Gabi, Weinfeld Ibolyka, Szekál Ilonka, Bruckmann Matild, Fratzilla Viola, Schlesinger Malvin, Johom Erzsébet, Berger Mina, Contor Natália, Löw Károlyné Sgt. Antalnak 60 szegényét vendégelte meg.

— **A gyulafehérvári zárda tartalékkórházban** ápolat katonák karácsonyára adakoztak: Pataky Irma és Margit, Spinean József, Náder Etus, Kendja Anna, Mária és Gabriella, Dávid Margit és Sári, Weinberger Gizella, Rád Emma, Popp Stella, Schäser Hilda és Emilia, Lőrincz Katalin, Nesztor Nelli, Serbán Eleonóra, Geier Erzsébet, Király Berta, Klein Ilona, Kaszt Jolán, Tihanyi Lenke, Markus Flóra, Náthán Vilma, Roska Alexandra, Pujkon Éva, Király Gizella, Székely Ágnes, Muntean Natália, Voltz Jolán, Ábrahám Teréz, Fenyvesi Mici, Anka Aranka, Bucur Letitia, Papp Olympia és Viorika, Áron Piroska, Pethő Róza, Grosz Erna, Hanoé Lujza, Teréz és Róza, Baltean Juliska, Tisza Erzsébet, Friedrich Erzsébet, Izsák Regina, Fehér Jolán, Körner Jozefin, Fischer Szidonia, Zettel Jozefin, Salamon Irén, Molnár Erzsébet, Plesia Oktávia, Szigethy Judit, Veres Aranka, Mirza Galeni, Kemény Lenke, Schäser Emilia, Fratzilla Viola, Zeller Katinka, Ceglédy Irma, Kovács Erzsébet, Bruckmann Matild, Bellák Anna, Ferenci Vilma, Salamon Erzsébet, Berger Mina, Pujkon Karolin, Bürger Ilona, Weiss Matild, Papp Elza, Szendrei Ilona, Ceglédy Mária, Johom Erzsébet, Betecui Veturia, Schwartz Erzsébet, Contor Natália, Löwi Erzsébet, Roska Hortensia, Medrea Cornelia, Haertlein Margit, József Sári, Kovenc Else Erdődy Anna, Fekete Margit, Fizesán Emilia, Glück Magda, Kovács Anna, Kuteán Veturia, Kupfer Malvin, Muntean Ilona, Popa Mária, Sipos Ilona Anna, Szakáts Viktória, Zuckerman Aranka, Benczel Erzsébet, Risa Erzsébet, Szekál Emma, Herskovitz Blanka, Bruckmann Róza, Mendel Erzsébet, Román Alexandra, Müller Lajos. Ezek megtakarított fillérekkel, részben cigarettával és egyéb aprósággal járultak hozzá a sebesültek karácsonyához. A polg. IV. oszt. színelőadásából befolyt összeget szintén e célra fordítottuk. Borsos Lajosné 36, Simon Joze-

fin 8, König nővérek 6, Jäger Margit 10 koronát adományoztak. Cirlea Aurélné 7 liter bort, Stoica Aurélné 100 drb. pogácsát küldött.

Ujévi üdvözlések megváltása címén a Hadsegélyező bizottság céljaira városunkból a következő adományozások történtek: Dr. Roska Miklós, Dr. Hartenbaum Simon 10—10 kor., Ujházy Béla, Korbuly Elemér, Dabrowszky Gyula, Csecsedy József 5—5 kor., Baruch Mór 20 kor., lovag Oelberg Ernő, Dr. Kratochwil Ferenc, Krzyzewsky Géza, Idb. Misselbacher J. B. 5—5 kor., Gelb Fülöp 3 kor., Hermann Izsó 1 kor., Nemes Albert 10 kor., Szentpétery Ferenc 2 kor., Szűcs Dániel 5 kor., Hennel Arthur 1 kor., Rosner Lázár 2 kor., Deutsch Manó 10 kor., Lobstein Izidor 3 kor., Márkus Bernát 5 Engel Miksa 2 kor., Dr. Velikán Camil 6 kor., Szigethy István 2 kor., Lázár Emil 10 kor., Dr. Fröhlich Gyula 4 kor., Molnár János 2 kor., Löw Emil 10 kor., Korinsky Győző Muntean Szemproniusz, Szenkovits Antal 1—1 kor., Fuchs Nándor, Berreck Viktor 10—10 Dr. Király Géza 4 kor., Zeller Izidor 1 kor., Reinfeld Samu, Fuhrmann Alfréd 2—2 kor., Baumann Nándor 5 kor., Jonász Adolf 10 kor., Labud József 2 kor., Erdélyi egyházmegyei közp. pénztár 10 kor., Zomora Dániel 10 kor., Soóthy Gyula, Dr. Balázs Endre 4—4 kor., Szporni János 3 kor., Dr. Deutsch Mór 10 kor., Friedsam és Weinfeld 50 kor., Dr. Fried Armin, Urbán Gyula 10—10 kor., Schermann Kálmán 100 kor., Müller Lajos Molnár Samu 4—4 kor.

Szerkesztői üzenetek.

M. L. Alfalu. A tudósítást köszönjük. Az újságírás első szabálya, hogy röviden, velősen és a papírnak csak egyik oldalára írjunk.

K. G. Zetelaka. Mindig szívesen látjuk. Munkatársaink között Önre is számítunk.

Szeg. A beküldött verseket — mint Ön írja — szerző csak kis családjának szánta. Előtünk szent a szerző szándéka.

Bálinth J. Tábori p. 209. A kedves és hangulatos írást köszönjük. Jöni fog.

Kovács I. Tusnád. A szerkesztőség örömmel fogadja az ilyen látogatásokat; csak tessék minél gyakrabban. Lapunk szűk terjedelme miatt nem közölhetjük részletesen.

Veterán. Fogadja a szerkesztőbizottság legőszintébb üdvözlését. Fiatalos lelkesedése és állandó munkakedve minket is felkeltes. A küldemény nagy sajnálatunkra későn érkezett.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN, Alapított 1838. GYÁR:
VI., Webgasse 43. 600 alkalmazott. Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

das választékban, mindenféle és ó-keresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

A szerkesztésért felelős: Peter Antal.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvárt.